

GYEJETÉRÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 12.50 K Félévre . . . 75.— K
negyedévre 37.50 K Egész évre.150.— K

EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.
Kapható az összes dohánytőzsdekben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Comandamentul zonei de ocupatie
militara.

Ordonanta.

Noi N. Michalescu General-gu-
vernator al Zonei de ocupatie
militara.

Avand in vedere decizia noastra
cu Nr. 4899 din 16 Okt. a. c.
avand in vedere incheierea Con-
siliului Administrativ superior cu
Nr. 1. din 20 Okt. a. c.

Avand in vedere starea precara
financiara in care se gasesc toate
administratiile civile din Zona.

Avand in vedere interesul si-
gurantei si apararei Zonei.

Ordonam:

In intreg teritoriul Ungariei, la
est de Tisa, ocupat de armata
romana, si anume §: judetele
Szabolcs, Hajdu, Szolnok, Békés,
si parte din judetele Csongrad si
Csanad, cu inceperea de azi se
pune in aplicare urmatoarele dis-
pozitii:

A) 1. Serviciul postelor si te-
legrafelor din Zona de ocupatie
se va conduce de directia postei
si telegrafelor din Debretin, avand
ca director pe Dl. Sipos Gyula
directorul postelor si telegrafelor
din Debretin si ca delegat al nostru
pe Dl. Maior Boboceanu delega-
tul militar al postelor si telegra-
felor.

2. Organizatia postelor si te-
legrafelor ramane ca si in trecut.
Personalul bugear se va reduce
la strictul necesar detasandu-se
cei de prisos la alte servicii, iar
cei ce nu se vor putea intrebuinta,
se vor trece in concediu de odihna
cu venetate le-a. Diurnisti care
nu sunt absolut necesari se vor
licentia.

3. Marcile postale existente din
intreaga Zona se vor aduna pana
la 20 Noiembrie a. c. la direc-
tiunea postelor din Debretin si se
vor sursargea cu efigia romana
si cu mentiunea „Zona de ocu-
pate romana 1919” si astfel se
vor reda traficului. Din acestea
se va alege un numar mai mare
de seri complete, cari se vor
vinde fiecare serie cu pretul dela
300 coroane in sus, prin oferte
se vor adresa directiunii ser-
viciului postal.

4. Marcile existente ramase
nestampilate pana la 21. No-
vembre a. c. se declara fara va-
loare dela aceasta data inainte.

5. Se va tipari imediat o noua
serie de marci postale pentru
corespondenta in valoare de cinci
milioane coroane, cari vor intra
in circulatie de indata.

6. Se va infiinta un timbru
special de ajutor der 20 filer
pentru ori ce corespondenta; de

1 coroana pentru telegrame; de
50 filer pentru mandate postale
pana la 100 coroane; de 1 cor.
pentru mandate dela 100—200
coroane; de 2 cor. pentru man-
date dela 200—500 coroane. Man-
datele postale se infiinteaza nu-
mai in cuprinsul Zonei de ocu-
pate si nu e voie se sa faca nici
o corespondenta pe ele.

7. Toate Primariile si autori-
tatile civile vor plati cate 500
coroane pe an de fiecare post de
telefon.

B) Taxe de Import si
exporf. 8. Pe teritoriul Zonei
se infiinteaza un serviciu de taxe
pe import si export, avand ca di-
rector pe Dl. Rauch Béla directo-
rul vamilor din Debretin si ca
delegat al nostru pe Dl. Pop Emil
delegatul Consiliului Dirigent.

9. Taxele de import si export
se vor achita de regula in stati-
unile (garile) de imbarcare si por-
nire. In timpul transportului auto-
ritatile vor avea ori cand dreptul
de control asupra plati taxelor.
Autoritatile vor avea acest drept
de control si la punctele de tre-
cere peste Tisa. Taxele de im-
port se vor percepe dupe princi-
piul de mai aus, la punctele sau
localitatile de sosire (destina-
tiune).

10. Evaluarea se va face pe
baza documentelor si a scriso-
rilor de trasura si dupa verifi-
carea marfurilor.

11. Pentru marfurile ce se im-
porta si exporte se vor aplica
taxele speciale urmatoare: 10%
pentru marfurile si alimentele de
prima necesitate, inbracaminte,
incaltaminte si vinu; 20% la
materialele de constructie si de
prelucrare, instrumentele si toate
articolele medicale si farmaceu-
tice; 30% marfurile, alimentele,
beuturile si inbracaminte de lux;
10 filer de cutia de chibrituri. —
Aceste taxe se vor precepe peste
taxele speciale de acsis puse pe
spirit si beuturi.

C) Tutunuri. 12. Serviciul
culturei si al depozitelor de fer-
mentarea tutunurilor ramane sub
conducerea Dl. Grasselli Norbert
inspectorul tutunului peste in-
treaga Zona. Fabrica de tutun
ramane sub conducerea Dl. Zöldi
József directorul fabricii. Depo-
zitul central de vanzare din Deb-
retin ramane sub conducerea Dl.
Bakos seful depozitelor. Acestia
vor lucra cu Dl. Toma Niculae
delegatul nostru.

13. Functionari, cari vor fi de
prisos si nu se vor putea intreb-
uinta la alte administrati se vor
pune in concediu de odihna cu
1/2 leafa. Diurnisti cari nu sunt
absolut necesari se vor licentia.

14. Tariful pentru vanzarea tu-
tunului la debitanti se urca si se
fixaza la 8 calitati si anume:

Calitatea I.	150 cor.	1 klg.
II.	100	1
III.	60	1

Pretul cigaretelor se mentine tot
cel vechiu.

15. Debitanti mici vor benefi-
cia de un rabat de 10% din
acestea preturi ca in trecut. De-
bitanti mari cari nu vor aprovi-
ziona in mod indestulatori pe
traficanti mici se vor amenda cu
pana la 2000 cor.

D) Finantele. 16. Directiunea
finantiara din Debretin va fi si
centrala Zonei la care se atase-
aza delegatul nostru Dl. Emil Pop
Consilier Ministerial, Director de
Finante, delegatul Consiliului Di-
rigent.

17. Administratia Finantelor va
functiona ca si intrecut, insa to-
ate sumele ce vor fi de prisos la
toate perceptoarele de stat, se
vor varsa la aceasta Centrala.

18. Taxele existente pe vin se
ridica la trei ori mai mult ca pana
acuma. Pentru vinurile noi ace-
asta taxa se va aplica imediat,
iar pentru vinurile vechi se va
pune in aplicare la 11 Januare
1920.

19. Fabricile ne sprit vor pu-
tea obtine autorizatiuni speciale
pentru fabricarea spiritului pin ce-
reri adresate Prefectului judetu-
lui, care le va inainta Consiliului
superior administrativ de pe
lange acest Comandament.

20. Taxele la spirit se ridica la
50 coroane de fiecare hectolitr
grad pentru stat si 1 coroane
pentru comuna.

21. Pentru biletele de intrare
la teatru, cinematografe varie-
teuri, baluri si ori ce petrecere
cu intrare se va percepe un
timbru de ajutor de 1 coroana
pentru fiecare bilet si fie-care
persoana.

22. Toate darile existente catra
stat, judete si comune, precum si
toate taxele ce se plateau si tim-
brele ce se aplicau pe orice ce-
reri si acte in trecut, se vor in-
plini si aplica si de aicea inainte
de toata administratiile din Zona,
fara intarziere.

23. Toate timbrele si coatele
fiscale se vor sursargea cu efi-
gia romana si mentiunea „Zona
de ocupatie romana 1919.”

E) Calle ferate. 24. Direc-
tiunea calilor ferate din Zona de
ocupatie, die punctul de vedere
finantia, va fi la Debretin avand
ca director pe Domnu Schindler
directorul calilor ferate din Debretin,
delegat militar la C. F. cap. Con-
stantinescu si Tirtan A. delegatul
Consiliului Dirigent, cari vor ave-

sub ordine pe toti functionari si
amplouati iutoror calilor ferate din
Zona. Numarul acestor functionari
se va reduce la strictul necesar,
delegandu-se cei de prisos la alte
servicii iar cei ce nu se vor in-
trebuinta se vor pune in concediu
de odihna cu 1/2 leafa. Diurnisti
ce nu se pot intrebuinta se vor
licentia.

25. Taxele pentru traficul cala-
torilor, animalelor, marfurilor, pro-
ductelor, ect. precum si cele de
magazinaju, alocatii de vagoane,
amenzele precum si orice alte
taxe privitoare la C. F. se vor
intrei.

26. Amenzele se vor varsa la
venituri nu la pensi ca pana cum.

F) Comunele. 27. Adminis-
tratiile comunale si Judetene se
vor administra ca si in trecut.

G) Invatamantul si cultele.
28. Invatamantul si cultele se vor
conduce si urma ca si in trecut,
avandu-se in vedere insa starea
de ocupatiune militara.

29. Lefurile si cheltuielile pro-
fesorilor, invatatorilor si intreg
personalului se vor plati ca pana
acuma.

H) Justitia. 30. Justitia in
toata Zona va functiona ca si in
trecut. Lefurile magistratiilor, func-
tionarilor judecatoaresti si cheltui-
elile se vor plati ca si in trecut.

I) Combustibilu. 31. Pentru
a veni intru ajutorul populatiei se
vor exploata padurile din Zona
prin serviciul forestier. Pretul
lemnului se va fixa ulterior.

J) Dispozitii Finale. —
32. Toti contravenienti la dispo-
zitiunile prezentei ordonante vor fi
pasibili de Curile Martiale si con-
damnati cu amenda dela 100—
5000 coroane. In caz de recidiva
se va aplica si inchsoarea pana
la 6 luni sau numai una din
aceste pedepse.

33. Toate autoritatile militare
si civile in functiune din Zona
sunt insarcinate cu executarea
prezentei ordonante si cu constatarea
contravenitiunilor. Func-
tionari administratiei civile ungare
din Zona vor continua serviciile
lor potrivite legilor existente si
ordonantelor acestui Comanda-
ment. Cei ce se vor abate dela
aceste dispozitii vor fi urma-
riti conform legilor martiale.

Data Debretin la 12 Noiembrie
1919.

Comandantul Zonei de ocupa-
tie militara

General-gubernator:

Michalescu.

Delegatul Ministeriului de Finante:

N. Barbuceanu.

A katonailag megszállott terület parancsnoksága.

Rendelet.

Mi Michaescu N. a katonailag megszállott terület kormányzó-tábornoka.

Tekintettel folyó évi október hó 16-án kelt 4899. számú rendeletünkre, tekintettel továbbá f. óvi október hó 20-án kelt 1. sz. rendelettel létesített felső közigazgatási tanácsra, tekintettel végre a szűkös pénzügyi helyzetre, melyben a Zóna területén levő összes közigazgatási ágazatok vannak és szem előtt tartva a Zóna biztonságát és védelmét,

elrendeljük:

A román hadsereg által a Tisza folyótól keletre eső megszállott összes magyar területeken és pedig Szabolcs, Hajdu, Szolnok, Békés, Csongrád és Csanád megyék egyes részeiben a mai naptól kezdve következő általános közigazgatási szabályok vétetnek alkalmazásba és pedig:

A) 1. Az egész posta- és távirádszolgálat a megszállott területen a debreceni posta- és távirdaigazgatóság hatósága és vezetése alá rendeltetik, melynek igazgatója Sipos Gyula ur debreceni posta- és távirdaigazgató és Boboceanu őrnagy ur, mint katonai kiküldött.

2. Az egész posta és távirda-szervezet a mai állapotban marad, a költségvetésben felvett tisztizsóló személyzet és díjnoki létszám a szükséges mérvre apasztandó oly módon, hogy a felesleges személyzet egyéb szolgálati ágazathoz besorozandó. Azon tisztviselők, akik elhelyezhetők, illetve nem alkalmazhatók, félfizetéssel rendelkezési állományba helyezendők, a felesleges díjnokok pedig elbocsátandók.

3. Az egész Zónában levő postabélyegek folyó hó 20-ig a debreceni postai igazgatóságnál összegyűjtendők, ahol „Zona de ocupatie romana 1919” felirással történt felülbélyegzés után a tőzsdéknek visszaadandók. Ezen mennyiségből egy nagyobb számú teljes sorozatos köteg állítatik ki, mely kötegek egyenként 300 koronától feljebb eladandók és pedig ajánlat útján, melyek a debreceni postai igazgatósághoz adandók be.

4. A még fentmaradt felülbélyegezetlen posta értékcikkek f. évi november hó 21-ével érvényteleneznek nyilvánítatnak.

5. 5.000.000 korona, azaz öt millió korona értékű postabélyeg állítatik elő, mely azonnal forgalomba bocsátatik.

6. Mindenféle levelezéshez 20 fillér, táviratokhoz 1 korona, postautalványokhoz 1-100 koronáig 50 filléres, 100-200 koronáig 1 korona, 200-500 koronáig pedig 2 korona különleges segédbélyegek lesznek előállítva. A postautalványok csak a megszállott területen bírnak érvénnyel és rajtuk mindenféle írásbeli közlés tilos.

7. Valamennyi eljárás és polgári hatóság a telefon használatáért évi 500 koronát tartozik fizetni.

B) Be- és kiviteli díjak.
8. Az egész megszállott területre be- és kiviteli díjszedési jogosultság állapítatik meg. Ezen teendőket vezetője Rauch Béla ur, debreceni vámgazgató, a mi kiküldöttünk pedig Pop Emil ur, miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató,

a Román Kormányzó Tanács delegátusa.

9. A kiviteli díjak rendszerint a fel- és lerakódó állomáson rovardók le; szállás közben az illetékes hatóságoknak mindig jogukban áll eme szabályzat intézkedéseinek mikénti végrehajtását ellenőrizni. Ellenőrzési joga van a hatóságoknak a Tiszán való átkelési pontoknál is. A behozatali díjak a fentiek értelmében a rendeltetési állomásokon vagy pontokon lesznek megállapítva és fizetve.

10. Az áruk értéke okmányok és a szállítólevél alapján lesz megállapítva.

11. Ugy a bevétel, mint a kivitelnél az áruk értéke után be- és kiviteli díj állapítatik meg és pedig elsőrendű élelmicikkek, ruházat, lábbeli és bor után 10%, ipari cikkek, felgyártmányok, orvosi műszerek és gyógyárak után 20%, fényüzési élelmi, ital és ruházati cikkek után 30%, egy doboz gyufa után 10 fillér. Ezen díjak a szesz és szesz italokat terhelő adók és díjakon felül fizetendők.

C) Dohányárak. 12. A dohánytermelés, raktárak és dohány erjesztési ügyek vezetésével Grasselli Norber ur bizatik, meg aki az egész Zóna területére nézve a dohány ügyek főfelügyelője lesz. A dohánygyár vezetője Zöldi József ur dohánygyári igazgató lesz. A debreceni központi dohányáruraktár Bakos ur, dohányáruraktári főnök vezetése alatt marad. Ezek együtt fognak működni, a mi delegátusunk, Toma Niculae urral.

13. A felesleges tisztviselők, akik más közigazgatási ágazatnál nem alkalmazhatók, félfizetéssel rendelkezési állományba helyezendők. Az abszolút felesleges díjnokok elbocsátandók.

14. A dohánynak eladási ára a tőzsdék részére 3 minőségű dohány után a következő:

I. minőségű 1 kg.	150 korona
II. „ 1 kg.	100 „
III. „ 1 kg.	60 „

A cigaretta ára a régi marad.
15. A kis tőzsdések ezen árak után, ugymint eddig, 10% jutalékban részesítetnek. Azon dohánygyárak, akik a kis tőzsdéseket nem fogják kielégítő módon ellátni, 2000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel fognak sújtani.

D) Pénzügy. 16. A debreceni pénzügyigazgatóság az egész megszállott területnek (Zóna) pénzügyigazgatósága lesz. Pop Emil ur miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, ezen központi hatóságnál a mi kiküldöttünknek rendeltetik ki.

17. A pénzügyi közigazgatás az eddigi módon fog működni, a Zóna területén lévő összes állami adóhivatalok azonban pénz feleslegeiket ezen központi pénzügyigazgatósághoz tartoznak beszámoltatni.

18. A borfogyasztási és bortermelési adók, az ez idő szerinti adótertelei háromszorosa felemeltetnek. A szőlőmust és új borokra nézve ezen adótertelek azonnal, míg az ó-borokra nézve csak 1920. évi január hó 1-étől kezdve veendő alkalmazásba.

19. A szeszfőzdek külön felhatalmazást nyerhetnek a szeszgyártására nézve, a törvényhatóság főispánjához benyújtandó kérvény alapján, aki azt az itteni

közigazgatási főtanácsához felterjeszti.

20. Az állami szesz-adó minden hektoliter fok szesz után 50 kor., a községi szeszadó-pótlék pedig hektoliter fokként 1 koronára felemeltetik.

21. Színházi, mozi, varieték, bálók és bármely mulatságok belépti jegyei után, minden egyes belépti-jegy és személy után 1 korona segédbélyeg rovardó le.
22. Az összes létező állami, törvényhatósági és községi adók, valamint az összes eddigi díjak és bélyegek, melyek bármilyen beadvány és iratra ezidőszereint alkalmaztattak, az összes Zónabeli hatóságok és hivatalok által ezután is alkalmazandók.

23. Valamennyi bélyeg a „Zona de ocupatie romana 1919 feliratu bélyegzővel lesz ellátva.

E) Vasutak. 24. A megszállott területeken levő összes vasutak igazgatósága pénzügyi szempontból Debreczenben lesz, melynek igazgatója Schindler ur, debreczeni igazgató, akinek Constantinescu Cap. ur, a C. F. R. katonai megbízottja és Tirtan ur, a román kormányzótanács kiküldöttje van beosztva és akiknek rendelkezése alatt állanak a Zóna területén lévő összes vasutak alkalmazottjai. Ezen alkalmazottak létszáma a szükséges mérvre apasztandó, a feleszámú alkalmazottak lehetőleg más szolgálati ágazatoknál alkalmazandók. Az alkalmazhatatlan díjnokok elbocsátandók.

25. A személy- és állatáruszállítási díjak, valamint a raktárhelyiségek és vagonok térhelyiségeinek díjai és a vasutakat illető díjak is háromszorosa felemeltetnek.

26. A bírságok nem a nyugdíjalaphoz, hanem a jövedelem javára vételezendők be.

F) Községek. 27. A községi és vármegyei közigazgatás marad ugy, mint azelőtt.

G) Tanítás és közoktatásügy. 28. A tanítás és közok-

tatásügy ugy vezetendő, mint azelőtt, szem előtt tartva a katonai megzallást.

29. A tanárok, tanítók és összes tanügyi személyeknek fizetési és költségei az eddigi módon lesznek kifizetve.

H) Igazságügy. 30. Az igazságügy az egész zóna területén az eddigi módon fog működni. A bírók és igazságügyi alkalmazottak fizetési és költségei ugy, mint azelőtt, az eddigi módon lesznek kifizetve.

I) Tüzelő anyagok. 31. A lakosság fainségének enyhítése céljából a zóna területén lévő erdők az erdészeti hivatal útján ki-termelendők. A tűzifa ára később fog megállapítatni.

J) Büntetések. 32. Jelen szabályzat ellen vétők a haditörvényeknek lesznek átadva és ez által 100 koronától 5000 koronáig terjedő bírsággal megbüntetve. Ismétlés esetén 6 hónapig terjedő elzárás is alkalmazható, vagy ezen büntetések egyike.

Atmeneti intézkedések. 33. A zóna területén lévő összes katonai és polgári hatóságok kötelesek jelen szabályzatot tényleges szolgálatban álló hivatalos közegeik által végrehajtani és a netáni áthágásokat megállapítani. A zóna területén lévő magyar polgári közigazgatási hatóságok és hivatalok tisztviselői és alkalmazottai szolgálatukat a fennálló törvények és szabályrendeletek, valamint alólított katonai parancsnokság rendeletei értelmében tovább folytatni kötelesek. Azok, akik ezen rendelet határozmányaitól eltérően cselekednek, a hadi törvények értelmében lesznek üldözöttek.

Kelt Debreczenben, 1919 november hó.

A katonailag megszállott terület parancsnoksága:

Kormányzó-tábornok

N. Michaescu.

Pénzügyminiszter kiküldöttje
N. Barbuceanu.

Ki lesz a miniszterelnök?

Budapestről jelentik: A magyar politikai válság még mindig nem oldódott meg teljesen. A kormány csak úgy járul hozzá a teljes koncentrációhoz, ha

az új minisztérium azonnal kiírja a választásokat és négy héten belül megtartja a Dunántul és a Duna-Tisza közén.

Friedrich István hajlandó a miniszterelnökségről lemondani, pártja azonban ragaszkodik az ő kormányelnökségéhez. Az összes liberális pártok hajlandók volna Friedrich miniszterelnökséget elfogadni, egyedül a szociáldemokraták ellenzik azt. Ez irányban folynak tárgyalások s hir szerint a szociáldemokrata pártban is engedékenységre. Ha Friedrich távozna a kormány éléről, akkor Vlaccsics Gyulát, Apponyit, Bethlen Istvánt, sőt Horthyt is emlegetik a koncentrációs kabinet fejéül, amelynek mihamarabb létre kell jönni.

Figyelmeztetés.

Tudomására hozatik az utazó személyeknek, akik akar a Tiszától nyugatra, akár a demarkációs vonaltól keletre akarnak utazni, hogy ezen figyelmeztetés megjelenésétől kezdve a kérvényhez hozzá kell csatolni egy nyilatkozatot, amelyben fel legyen tüntetve az illető katonai állapota, hogy az illető aktív, vagy tartalékos tiszt

volt-e, vagy egyáltalán nem tartozott rangsorba.

Mindazok a kérvények, amelyekből ez a nyilatkozat hiányzik, figyelembe nem vétetnek és megsemmisítetnek. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy azok akik hamis adatokat adnak be, a törvények szerint büntetendők.

A megszállott területek főparancsnoksága.

1919
A hi...
figyel...
hog...
hirdet...
Hivat...
Figaró...
óraig...
mert 1...
módu...
Uj del...
tanács...
a hogy...
Kup...
dalkod...
felvesz...
lékébe...
10...
fizetése...
elő...
való felvé...
beli kalap...
tőségü...
1000 kor...
lénében...
Megl...
Turma...
12. szám...
panasz...
a város...
jában a...
jából is...
ját, mely...
pénz volt...
mozza a...
Tegnap...
a követke...
az állami...
gyóssy Ján...
Johanna...
39 éves...
Za...
Labancz J...
da r. kath...
10 nap...
Tolvaj...
Dr. Kard...
gató felje...
gen, hog...
lakásának...
len tettes...
nyári kab...
keresi a...
Haláloz...
dalommal...
leségen...
sz...
nagyman...
nyunk és...
Jánosné...
37-ik év...
sós élete...
37-ik év...
után, foly...
hunytat...
Ked...
folyó nov...
után 3 óra...
hazunkt...
tartása...
Peleria...
tomra hely...
konainkat...
6...
vel megh...
14-én. Áld...
ferje: polg...
tos gyerme...
Lovász János...
terjével pol...
gyermek...
Boray János...
thareteron...
Mariska, Pist...
Sógorsága...
gyóssi Julián...
és neje Gy...
Nászai: polg...
Eszényi Imre...
István. Köz...
is. A temet...
súth u. 6. ren...
A Köz...
tek Egyes...
rég...
16-ig ber...
vetlen uj...
utca 13. sz...
16-án mar...
az új jelent...
mindazokat...
nem lettek...
Tolvaj...
Adámnó M...
naszt tett...
ismeretlen...
egy fulbeva...
korona érte...
dörtség kide...

HIREK

A hirdetőközönség szives figyelmét felhívjuk arra, hogy lapunk részére szánt hirdetéselt akár a kiadóhivatalba, akár a Színház Figaró szalonjába déli 12 óráig sziveskedjék feladni, mert 12 óra után nem áll módunkban azt elhelyezni.

Uj debreczeni polgárok. A városi tanács a csütörtöki ülésen elhatározta, hogy Kupferstein Nándor ujfelhértói gazdálkodót, aki 300 holdon gazdálkodik, felveszi Debreczen város községi kötelekébe, 10,000 korona illetőségi díj lefizetése ellenében. A községi kötelekbe való felvételét kéri Nagy Mihály helybeli kalapos is, aki szilágyosmlyói illetőségi. Ot is hajlandó fölvenni a tanács 1000 korona illetőségi díj lefizetése ellenében.

Meglopott hivatalnoknő. Torma Erzsébet Lorántffy-utca 12. szám alatt lakó hivatalnoknő panaszt tett a rendőrségen, hogy a városháza egyik hivatali szobájában a fogásra akasztott kabátjából ismeretlen tettes pénztárcáját, melyben 340 korona készpénz volt, ellopta. A tettest nyomozza a rendőrség.

Tegnap halottak. A tegnapi napon a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Gyöngyösi Jánosné ref. 53 éves, Molnár Johanna ref. 34 éves, Vági Mihály izr. 59 éves, Zakota György g. kath. 78 éves, Labancz Józsefné ref. 33 éves, Gerlich Ida r. kath. 41 éves, Csendes István ref. 10 napos.

Tolvaj a reáliskolában. Dr. Kardos Albert reáliskola igazgató feljelentést tett a rendőrségen, hogy a reáliskolában lévő lakásának előszobájából ismeretlen tettes egy 500 korona értékű nyári kabátot elloptott. A tettest keresi a rendőrség.

Halálozás. A B. F. R. A. Mély fájdalommal tudjuk felejtethetetlen jó feleségem, szerető édes anyánk, anyósunk, nagymamánk, sógoronk, nászasszonyunk és jó rokonunk Gyöngyösi Jánosné szül. Nagy Julianna áldásos életének 53-ik, boldog házasságának 37-ik évében, 2 heti súlyos betegség után, folyó hó 13-án bekövetkezett elhunytat. Kedves halottunk földi részeit, folyó november hó 14-én, pénteken délután 3 órakor fogjuk Busi-utca 14. sz. házunktól, a református egyház szerelvényeinek tartandó ima után a Páteria-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Végtestességétélére rokonainkat, ösmerőseinket szomorú szívvel meghívjuk. Debreczen, 1919 nov. 14-én. Áldás és béke poraira. Bánatos férj: polgár Gyöngyösi János. Bánatos gyermekei: Juliska férjével polgár Lovász Jánossal és gyermekeik, Sárika férjével polgár Eszenyi Istvánnal és gyermekeik, Erzsike férjével polgár Buray Jánossal és gyermekeik. János (harctéren eltűnt), Esztike, Zsuzsika, Mariska, Pista, Katica és Sanyika. — Sógorsága: özv. Balogh Istvánné Gyöngyösi Julianna, polgár Mezei András és neje Gyöngyösi Sára gyermekeikkel. Nászai: polgár Lovász János, polgár Eszenyi Imre és neje, polgár Buray István, közeli, távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó tem. vállalat Kosuth u. 6. rendezzi.

A Közhasznú Munkáskertek Egyesülete. Arpad-telepi régi bérloket felkérem, hogy e hó 16-ig bérletüket a jövő évre okvetlen ujjtsák meg, a Széchenyi-utca 13. sz. a. irodában, mivel 16-án már minden tekintet nélkül az új jelentkezőknek fogjuk kiadni mindazokat a parcellákat, melyek nem lettek megújítva. Kertgazda.

Tolvaj cseléd. Gasparik Adámné Magoss-utcai lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes egy gyűrűjét és egy fülbevalóját, összesen 3,200 korona értékben ellopta. A rendőrség kiderítette, hogy a tettes

A városi közgyűlés november 28-án lesz.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Jelentette az Egyetértés, hogy a román kormányzó-tábornok megengedte a város törvényhatósági bizottságának közgyűlését összehívni, mielőtt azonban az engedélyt aktszerűleg is kiadná, felhívta a tábornok a téparancsnokság utján a polgármesteri hivatalat, illetve Márk Endre főispán-polgármestert, jelentse be, hogy melyik napon, hány órakor és hol kívánják a városi közgyűlést megtartani.

Márk Endre főispán-polgármester a csütörtöki tanácsülésen tett erről előterjesztést. Megjegyezte, hogy kissé nehéz lesz a közgyűlés sürgős előkészítése, miután a közgyűlés albizottságai eddig nem működtek és

rengeteg ügy vár arra, hogy a közgyűlés elé kerüljön.

Ilyen legelső sorban a város költségvetése, azután a városi jövedelmeket biztosító új szabályrendeletek, amelyeket a tanács lép-teteit életbe.

A tanács abban állapodott meg hogy a közgyűlést

november 28-ra, esetleg 29-re is kéri engedélyezni.

A közgyűlés a városháza közgyűlési termében lesz, amelynek fűtésére vaskályhákat állítanak be, miután a gázkályhakkal gázhiány miatt nem lehet befűteni a nagy termet. Tekintettel arra, hogy igen sok tárgya lesz a közgyűlésnek, reggel 9 órakor fog kezdődni és délután 3 órakor folytatódik.

A közgyűlés elé kerülő ügyek előkészítése végett szükséges az albizottságok, így a jog- és pénzügyi bizottság, a gazdasági bizottság összeülése. A jog- és pénzügyi bizottság, amelynek elnöke dr. Vargha Elemér tb. főjegyző, tanácsnok, a jövő héten kedden, csütörtökön, szombaton, az utána következő héten pedig hétfőn és szerdán fog ülést tartani, dr. Vargha Elemér hivatali szobájában.

Nagy Ilona cselédleány. Letartóztatták.

Frank Sándor céghez, Piac-utca 42. kostüm kelmék, bársonyok és selymek nagy választékban érkeztek.

Dr. Szöllösi neml betegnek rendel. Hungária-épület.

Női felöltők, eredeti bécsi modellek, ma érkeztek Frank Sándor nőidivat céghez, Piac-u. 42.

Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-utca 11.

A református egyházkerület hozzájárult az új nagyváradi középiskolák felállításához.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A nagyváradi református egyház tudvalevőleg református gimnáziumot és reáliskolát akar felállítani Nagyváradon, amelyhez a nagyszabedni román kormányzó-tanács elvben már hozzá is járult. A református egyházkerület intézőbizottsága dr. Baltázár Dezső püspök és gróf Degenfeld József főgondnok elnöklétével tegnap tartott ülésen megadta a felhatalmazást az iskolafenttartó nagyváradi egyháznak, hogy kérvényét szerelje föl és terjessze föl a konvent elnökségéhez. Minthogy a konvent elnöksége jelenleg Debreczenben székel, a kérvényt is ide kell címezni.

A konventi elnökség aztán tárgyalni fog a nagyszabedni román kormányzó-tanáccsal a feltételekről.

Hindenburg jelentkezett a kihallgatásra.

Berlinből jelentik: Hindenburg a háboru felelőseit megállapító bíróság elnökéhez levelet intézett, a melyben kijelenti, hogy ő is vallomást akar tenni a német-francia és német-orosz háboru dolgában. Ludendorff tábornokot november 14-ére hallgatják ki. (Dácia.)

Horthy parancsol!

Budapestről jelentik: Horthy Miklós egy újságíró előtt úgy nyilatkozott, hogy a tisztességes munkásságnak nincs oka tőle félni. A termelés rendes menetét azonban lelketlen kufár izgatókkal megzavarni nem engedi. Kijelentette végül:

— Én a szocialdemokratákkal nem tárgyaltam,

éppen úgy én is parancsolok és ők engedelmeskednek.

Tilos mindenféle hírterjesztés.

Kivonat

a 21. és 25. számú rendeletből (helyesbítve).

1. Vétkenek tekintetnek mindazon egyének, akik bar nem rossz szándékkal a nyilvános helyiségekben, vonatokban, az utcákon stb. bármiképen közölni, híresztelni, megbeszélni fogják az akar igaz, akár képzelt híreket vagy véleményeket, amelyek a harci tevékenységet érintik; továbbá, amelyek a helyzetre és a csoportok áthelyezésére, vagy a katonai hatóságok rendelkezéseire, vagy bármiféle, a román hadsereget érintő ügyekre vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a katonai bírák által első és utolsó fokban fognak tárgyalatni és egy évig terjedő bezárásra és 2000 lei pénzbüntetésre elítélteni; amikor a fenti vétkek kémskedési és árulási szándékkal történtek, a háboru esetén érvényes büntető törvényekben előírt büntetések fogmak végrehajtani.

Figyelmeztetés.

Azok az egyének, akik a Tiszán túlról jönnek Debreczenbe, vagy átutaznak Debreczenen és 24 óránál tovább időznek itt, kötelesek azonnal jelentkezni a katonai rendőrségen, bejelentvén ideérkezésük idejét. Mindazok, akik e rendelkezés ellen vétének, az utazásra vonatkozó rendelet értelmében meg lesznek büntetve.

A katonai zóna főparancsnoksága.

URANIA.

Péntek, szombat, vasárnap november 14-15-16-án:

Olasz-film.

ELSZÁLL A MÁMOR

Művészdráma 5 felvonásban.

Előadások 6 és 8 órakor.

APOLLO.

Péntek, szombat, vasárnap november 14-15-16-án:

A CSAVARGÓ LEÁNY.

Dráma 4 felvonásban.

Főszereplő: **Fernande Negri-Pougte.**

Előadások 5, 7 és 9 órakor

Arany-Bika Mozivarieté

Ma, pénteken este fél 9 órakor

FÉRFI-EST,

pirosszinlajos teljesen új pikáns műsorral

Színrekerülnek: **Uj magán számok, tréfák, kuplék és két új bohózat.** — A világhírű Barcarolla-duó is fellép a műsoron.

színház

A színházi pályázat kiírása. A városi tanács augusztusban úgy határozott, hogy a Csokonai-színháznak 1920 október 1-től három évre való kiadására az őszön meg kell hirdetni a pályázatot. Dr. Magoss György tisztifőügyész a szerződési feltételeket kidolgozta. A tanács a mai üléséből kiadta ezt a szinügyi bizottságnak, mert fölmerült a szerződési feltételekben egy elvi döntést igényelő kikötés is. Az tudniillik, hogy a Csokonai-színház igazgatója más színházi vállalatot nem vezethet. Szóval, meg kell szüntetni, hogy a Csokonai-színház és a Vigszínház egy igazgató kezében legyen. Dr. Magoss György tisztifőügyész sürgősnek tartja a pályázat kiírását, mert a szintársulati szerződötetésére decemberben nyílik alkalom az új szinigazgatónak. A tanács kiadta az ügyet a szinügyi bizottságnak, amelyet hétfőn délután 3 órára összehívunk.

A debreceni vonósnégyes társaság kedd, november 18-iki kamarazene-hangversenye iránt általános nagy érdeklődés mutatkozik. Alkalmunk lesz Haydn g-dur és Mendelsohn d-dur vonósnégyeseit művészi összjátékban élvezni. Az est vendégei D. Simonffy Irén zongoraművésznő és Wessprémy Andor hegedűművész Grieg f-dur szonátájában fogják kiváló művészetüket ragyogtatni. Jegyek még válthatók az Uránia penztáránál, ugyanott váltandók ki az előjegyzett bérletjegyek.

Rubinstein Erna csehországi turnéja. A Bécsi Magyar Ujság jelentése alapján hírt adtunk arról, hogy Rubinstein Erna, ez a kiváló hegedűművésznő, aki Debreczenben kezdte karrierjét, Bécsben Hubay Jenővel koncertezik. Most Rubinstein Erna debreczeni családja köréből arról értesülünk, hogy a fiatal magyar hegedűművésznőt egy 20-estére terjedő csehországi koncert-tur-

nára szerződtek le 120,000 cseh koronáért.

A színház kérdése. A színház körül támadt bonyodalmas bérügy ismét foglalkoztatta a városi tanácsot a csütörtöki ülésen. Dr. Csűrös Ferenc kultúránácsnok terjesztett elő több referátumot a színházi ügyben. Az egyik arról szólt, hogy Heltai Jenő színházgató megfelelt a tanácsnak ama határozatát, amelyben kimondta, hogy ragaszkodik a Csokonai-színház után felajánlott 150,000 korona bérösszeg megfizetéséhez. A hosszu felelőzést nem is olvasták föl, csak arra mutatott rá a referens tanácsnok, hogy egy újindokra is hivatkozik a felelőzést, a helyiségekre vonatkozó miniszeri rendelet 4. §-ára, amely nem engedi meg a béremelést. A felelőzést a tanács kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

A kultúránácsnok másik referációját a számvetésnek az a jelentése, hogy mily összegek levonása telt a színházgató kauciójából s kéri a tanácsot, hogy hívja fel a színházgatót a kauciója kiegészítésére.

Ami a kaució kiegészítésének kérdését illeti, a tanács már a multkor megbizta dr. Magoss György tisztit főügyészt, hogy indítsa meg a színházgató ellen a pört. Dr. Magoss György tisztit főügyészt erre vonatkozólag most rámutatott arra, hogy a pört nem lehet megindítani, mert a színházgató megfelelt a tanácsnak azt a határozatát, amely a bérfizetésre kötelezi. Addig, míg ez a felelőzést véglegesen nincs eldöntve, nem lehet pörölni. Ezt ki kell kapcsolni az ügyből.

Dr. Vásáry István adóügyi tanácsnok azt vitatja, hogy a felelőzéseknek nincs befolyása a pör megindítására.

Dr. Magoss György: A pör megindítására nincs is befolyással, de a pör kimenetelére.

Dr. Vásáry István: A város követelése jogos. A színházgató maga ajánlotta meg a bért és kötelezte magát annak megfizetésére.

Dr. Magoss György: Ugy van, azonban most már azt mondja a színházgató, hogy tévedésben volt, mert sem a színházgató, sem a miniszter nem enged a színházért bért fizetni, ennél fogva kéri a 150,000 korona bér elengedését.

Dr. Vásáry István: De hiszen azt mondta Heltai, hogy a bérkérdést meg lehet oldani, mert nincs színházgató.

Dr. Magoss György: Ezt én is hallottam, azonban most azt mondja, hogy tévedésben volt akkor és kéri a bér elengedését, mert sem a miniszter, sem a színházgató nem engedi meg a bérfizetést. Erre a tanács azt mondta, hogy ragaszkodik a bérhez. Ezt a tanács határozatát a színházgató megfelelt. Meg kell várni, míg közigazgatási uton végleges döntéshez jut a dolog, csak azután lehet szó arról, hogy megindítsuk a pört.

A tanács végül úgy határozott, hogy a felelőzéseknek a legvégső közigazgatási fórumon való elintézéséig függőben tartja a pör megindítását.

A színházi iroda jelentései: *Keringő szerelem*, Grainchstadt Bruno szép zenéjű operettjének hétfőn lesz a bemutatója a Csokonai színházban. *Honthy, Káldor, Várnai, Szabó* vizik a *Keringő szerelem* főszerepeit. *Honthy, Káldor* szenzációs duettjei, a *Keringő szerelem* slágerei. *A legmulatságosabb táncos dal* Várnai szama a Mozdóla *Keringő* szerelemben. *Zsába* a legmulatságosabb francia bohózat hétfőn kerül színre. *Bihari Akos* hosszas betegsége után vasárnap este lép fel a Biboros színműben.

Férfi-est az Arany Bika varietében. Ma, pénteken ismét piros-zinlapos pikáns műsor kerül bemutatásra a varietében. A társulat tagjai ezúttal teljesen új magánszámokkal lépnek fel és előreláthatólag se vége, se hossza nem lesz a jóízű kacagásnak, amelyet a vidám Steinhart-kuplák, bohózatok és tréfák fognak előidézni. Színre kerül két új pirosszinlapos bohózat is és a világhírű Barcarolla-duo is fellép a műsoron. Előadás kezdete este fél 9 órakor.

A csavargóleány, dráma négy felvonásban, a címszerepben

Gerő Ida meghalt Debrecenben.

Az Ismert komika tragédiája.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A magyar színészetnek egyik igen tehetséges tagja volt Gerő (Gerlich) Ida, aki legutóbb mint komika a budapesti Király-színház színpadán aratott nagy sikereket. Gerő (Gerlich) Idát jól ismerhetik Debrecenben is nemcsak azért, mert a debreczeni színháznál is működött, hanem mert egész családja itt lakott Debrecenben. Fivére Gerlich János a debreczeni kir. ügyészségnél volt huzamosabb ideig iktató s pár évvel ezelőtt került föl Budapestre.

Gerő (Gerlich) Ida nagyon szomoruan végezte be pályafutását. Mintegy két évvel ezelőtt ugyanis

az elméje megzavart.

A színháznál észrevették, hogy a memóriája meggyöngyült, ezért elvették tőle a szerepeket. Pedig Gerő Ida — amint mondani szokták — nagyon benne volt a műsorban, állandóan játszott s nem egy premierét bázizták az ő kétségtelenül kiváló képességeire.

A színpadi munka örölte fel az idegeit.

Hazajött családjához Debreczenbe pihenni. Azonban nem tudott nyugodtan lenni, noha a leg gondosabb ápolásban részesült. Örökösen a színpadra vágyott és a nyáron megtörtént az,

rendetlen ruhában megszökött hazulról, hogy fellépjen a színházban.

A villamosra ült, ahol azonban zavart viselkedésével feltűnést keltett, bevitték a rendőrségre. Majd onnan Varga-utca 6. szám alatt levő lakására szállították. Egy héttel ezelőtt agyszélhűdés érte s a halál tegnap éjjel megváltotta szenvedéséről.

Debreczenbe Kassáról a Komjáthy János színtársulatától került, Komjáthy János ismert szerencsés érzéke fedezte föl a Gerő (Gerlich) Ida ritka talentumát, amely Debreczenben már teljes gazdagságában bontakozott ki. Er-

dekes, hogy Gerő Ida már fiatal korában a komikai szerepkörre lépett, amelyre rendszerint kiemelésül primadonnák szoktak atterni. Nem is volt pedig csunya, a megjelenése, egyénisége ropant szimpatikus volt, keresetlen, egyenes közvelenséggel is megnyert mindenkit. Alakításai egytől-egyig nívósak voltak s mindenütt népszerűvé is tették. Debreczenből vitték föl a fővárosba, ahol gyorsan megtalálta érvényesülését.

Gerő (Gerlich) Ida 41 éves, róm. kath. vallású volt. Mindvégig jobb anyagi viszonyok közt élt. Budapestten háza van.

Temetése értesülésünk szerint pénteken lesz. A konzorciumos színtársulat bizonyára megtalálja a módot, hogy kegyeletét lerója Gerő Idával szemben, akiről igazán el lehet mondani: *művésznő* volt!

A halálesetről a család az alábbi gyászjelentést adta ki: Gerlich János, özv. Györfly Sandorné szül. Gerlich Roza, mint testvérek, Györfly Endre mint unokáé, özv. Gerlich Gusztávné szül. Véghe Mária, mint sógornő, valamint a nagyszámú rokonság nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk forrón szeretett jó testvér, nagynéni, sógornő s kedves rokonunk Gerő (Gerlich) Ida életének 41. évében, folyó hó 13-án éjjeli 1/4 órakor hosszas, de különösen 9 napi súlyos betegség után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részét f. hó 14-én, pénteken délután 1/4 órakor fogjuk Varga-utca 6. sz. hazunktól a római katolikus egyház szeriartása szerinti beszentelés után a Szent Anna-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmisé-áldozat az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 16-án reggel 9 órakor fog az egek Urának bemutatni. Debreczen, 1919 november hó 13. Az örök világosság fényeskedjen neki! A temetést Dankó temetkezési vállalat Kossuth-u. 6. sz. rendezi.

Fernande Negri-Pouget. A filmjatszás és filmrendezés legelső-rangú produkciója. Csupa poézis és szépséges hangulat. Ambrosio film. Bemutatja az Apolló.

Elszál a mámor olasz film-dráma öt felvonás. A legjobb olasz filmek egyikét mutatja be ma az Uránia, kiélezett helyzetei, frapárs bonyodalmai és bravuros trükkjei a mozi technika szenzációi.

Hirdetmény.

Közírré tétetik, hogy f. évi november hó 15-én reggel 10 órakor 25 db katonai szolgáltra nem alkalmas ló árverezés által eladatik.

Az árverezés Debreczenben a 2-ik huszárkaszárnyában tartatik meg.

Minden érdekelt fél, aki árverezés által lovat akar vásárolni, amely árverezés minden lóra külön tartatik meg, egy 200 (kettő-

száz) korona előleget fog letétbe helyezni.

Az árverés határozata a helyszínen lesz kihirdetve és a vevő le fogja tenni még a hátramaradt összeget és akkor megkapja az elárverezett lovat, valamint a tulajdonjogot igazoló bizonyítványt is, a többi árverezőnek a pénz vissza lesz adva.

Debreczen, 1919 november 9.

A gazdasági osztály főnöke:

Amzulescu,
Int. Colonel.

Cenzurat de Sublocotementul Horla.

Szülők jól teszik, ha férjhezadandó leányaikat bejelentik nyilvántartás végett

Steiner József

ügynökségi és házasságközvetítő irodájában,
Ferencz József-ut 19. sz. II. em.

Most megjelent könyvújdoncságok

Peladan: **Egy az egygyel**
ára 19 kor. 80 fillér.
Maxim Gorkij: **Egy élet regénye**
ára 39 kor. 60 fillér.
Pierre Louys: **A bibor fértü**
ára 13 kor. 20 fillér.
Hugo Viktor: „1793” 2 kötetben,
ára 29 kor. 70 fill. — Kaphatók a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben.

Élesztő

:: nagyban és kicsinyben, ::
állandóan friss árú, vasárnap is, legolcsóbban beszerezhető.

Vidéki kereskedőknek
kötésre mennyiség szerinti
árkedvezményt nyújtok.

Rosenthal Sándor
Üzlet:

Csapó-utca 19. sz.

Hirdetések felvételnek az
„Egyetértés” kiadóhivatalában.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdető közönség szives figyelmét felhívjuk arra, hogy a lapunk részére szánt hirdetéseket **déli 12 óráig** sziveskedjék feladni, mert 12 óra után nem áll módunkban azt elhelyezni. Kiadóhivatal

AJÁNLAT

Román kérvényeket szerkeszt dr. Pollák ügyvéd Piac-u. 61. 2228

Roman nyelvre mindenféle kérvényeket írok Haimovits, Piac-utca 30. I. emelet. 2171

Füstölt kolbász és libahus állandóan kapható a pénzügyi palota pincehelyiségében. 2243

Roman nyelven mindenféle kérvényeket készítek és beadok. D. e. 10 12/2 és d. u. 3—5-ig. Piac-utca 42. Magyar Országos Biztosító irodájában, Pannónia udvar. 2244

Roman nyelven irunk és fordítunk bármiféle kérvényeket Ogonovskij és Gabányi, Kossuth-utca 11. dr. Ballay iroda. 2221

Roman nyelven kérvényeket készítek. Schwarz, Széchenyi-utca 31. 2245

Használt 42-es férfi cipő és egy teli női és férfi kabát eladó. Czeglédi-u. 14. sz. alatt. 2246

KERESLET

Istállót két lóra lehetőleg szekér színnel keresek. Címet kérek Színházi Püspökhöz Püspöki palotába. 2226

Szénát közelből megvételre keresek. Címet kérem Püspöki palotába kiadóhivatalba. 2237

Egy jó mosóné felvétetik Pető-tér 3. 2241

ELADÁS

Péterfia legszebb helyén egy ház, 1309 négyszögöl telekkel, eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Téli braunschweigi káposzta kisebb és nagyobb tételekben eladó. Deák Ferenc-utca 13. szám, I. emelet. 2230

Felelős szerkesztő:

Dr. SZATAI FERENC.

Kiadja:

Debreczen szab. kir. város és a Tiszántúli reform-egyházker. könyvnyomda-vállalata